

Posudek oponenta rigorózní práce

Petr Dundek: „Změna aliancí. Prezidentské volby v letech 1960-1972“, Praha 2008, 315 stran rkp.

Dějiny Spojených států amerických jsou v českém prostředí méně frekventovaným tématem prací mladých historiků, než by se dalo usuzovat s ohledem na význam této jediné existující supervelmoci. Pozornost se věnuje spíše jejich roli v soustavě mezinárodních vztahů v období studené války či sociálním a hospodářským aspektům jejich vnitropolitického vývoje. Mnohem méně se naši autoři zabývají analýzou zásadních změn v rozložení sil na americké domácí scéně, které vyvrcholily v 60. a na počátku 70. let 20. století. Jejich interpretace totiž není možná bez hlubokého rozboru faktorů, které ovlivňují rozhodování voličů. Jde o složitý komplex, v němž hrají nezanedbatelnou roli tradice a víra. Petr Dundek správně konstatuje, že „[náboženská otázka] není snad v žádné současné vyspělé zemi ... v takovém měřítku součástí předvolebního boje jako právě ve Spojených státech“ (s. 35). Tato skutečnost však u nás bývá přehlížena respektive špatně interpretována jako pouhá „předvolební rétorika“.

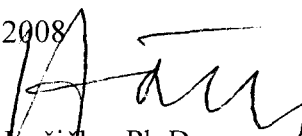
Dundek se ve své rigorózní práci pokusil vysvětlit příčiny přesunu voličských preferencí v klíčových oblastech Spojených států. Jde především o ústup republikánů ze severovýchodu a naopak o jejich stoupající preference na jihu země. Spatřuje je hlavně ve změně převládající ideologické orientace obou hlavních politických stran. Na otázku, proč k tomuto posunu došlo, autor sice nedává zřetelnou odpověď, uznává však, že velmi významnou roli v poklesu podpory demokratů v jižních státech sehrál například proces desegregace, který vyvrcholil za Kennedyho a především Johnsonovy administrativy. Toto téma by mohl Dundek hlouběji rozpracovat a vyjít přitom mimo jiné z údajů o volebních výsledcích v jednotlivých státech, kterým jinak věnuje až velký prostor.

Za nejpřínosnější část Dundekova díla považuji druhou a třetí kapitolu, ve které autor uvádí do širších vnitropolitických souvislostí průběh a výsledky prezidentských voleb ve sledovaném období. Nanejvýš zajímavé jsou i kapitoly 4-7, v nichž Dundek analyzuje a rekapituluje průběh a výsledky jednotlivých volebních kampaní a voleb samotných.

Dundekova práce je založena na zdrojích sekundární povahy, což však nijak nesnižuje její hodnotu, která spočívá v interpretační rovině. Autor využil řady relevantních odborných děl, přičemž je pravda, že mohl ještě více čerpat z bohaté memoárové literatury. Vzhledem k tomu, že v Dundekově případě jde o dílo až „syntetické povahy“, však tento nedostatek nepovažuji za zásadní. Předkládaná práce je výsledkem mimořádného a pečlivého úsilí, její stylistická a jazyková úroveň je velmi dobré úrovni.

Jak je z mých slov zřejmé, dílo plně vyhovuje nárokům kladeným na rigorózní práci.

Praha, 15. listopadu 2008

Doc. PhDr. Václav Horčíčka, Ph.D.

Ústav světových dějin FF UK v Praze